

IAS 21

**Dopady změn směnných
kurzů**

[Cíl standardu]

- Stanovit, který směnný kurz používat při zachycení transakcí v cizích měnách u zahraničních jednotek a jak v účetní závěrce vykazovat finanční účinek změn směnných kurzů.

[Rozsah působnosti]

- Standard se použije při zachycení transakcí v cizích měnách a při převodu účetních závěrek zahraničních jednotek.

[Definice]

- Měna vykazování je měna, v níž je účetní závěrka předložena.
- Závěrkový kurz je okamžitý směnný kurz k rozvahovému dni.
- Směnný kurz je směnný poměr mezi dvěma měnami.

[Definice]

- Funkční měna je měna primárního ekonomického prostředí, ve kterém podnik působí.
- Cizí měna je měna odlišná od funkční měny.

[Definice]

- **Peněžní položky jsou**
 - držené peníze,
 - aktiva, která mají být obdržena v pevných nebo určitých peněžních částkách,
 - závazky, které mají být zaplacený v pevných nebo určitelných peněžních částkách.

[Funkční měna podniku]

- Podnik si nejdříve určí funkční měnu podniku:
 - která měna nejvíce ovlivňuje tržby,
 - která měna vytváří významné konkurenční prostředí pro podnik a ovlivňuje tak prodejní ceny,
 - která měna významně ovlivňuje mzdové, materiálové a ostatní náklady, které podnik musí vynaložit při výrobě, prodeji nebo poskytování služeb,
 - ve které měně jsou vytvářeny peněžní toky z finanční činnosti,
 - ve které měně podnik získává peněžní přítoky z provozní činnosti.

Vykazování transakcí – prvotní uznání

Transakce, která se uskuteční v cizí měně je uznávána ve funkční měně za použití směnného kurzu mezi funkční a cizí měnou k datu transakce.

- **Standard povoluje používání týdenních nebo měsíčních průměrných kurzů**
- **Datum transakce se stavuje v souladu s podmínkami uznání podle příslušného standardu.**

Vykazování transakcí na konci účetního období

- Rozdělit na peněžní a nepeněžní položky
- Peněžní položky
 - Peníze v hotovosti, vklady v bankách, dluhopisy, obchodní pohledávky, poskytnuté půjčky, vratné zálohy, odložené daňové pohledávky a závazky, obchodní závazky včetně výdajů příštích období, závazky k zaměstnancům daňové závazky.
- Nepeněžní položky
 - Investice do dceřiných, přidružených podniků v individuálních rozvahách, zásoby, nevratné zálohy, pozemky, budovy, zařízení, náklady příštích období, nehmotná aktiva, výnosy příštích období, vklady vlastníků.

Kurzové rozdíly

TYP POLOŽKY	PENĚŽNÍ POLOŽKY V CIZÍ MĚNĚ	NEPENĚŽNÍ POLOŽKY OCENĚNÉ HISTORICKOU CENOU	NEPENĚŽNÍ POLOŽKY OCENĚNÉ REÁLNOU HODNOTOU.
Použitý směnný kurz	Směnný kurz k datu účetní závěrky	Směnný kurz k datu transakce	Směnný kurz k datu stanovení reálné hodnoty
Uznání kurzového rozdílu	Ve výsledovce, v období, kdy kurzový rozdíl vznikl	Kurzový rozdíl nevzniká	Ve vlastním kapitálu

Společnost vede účetnictví v jiné než funkční měně

- **K datu závěrky přepočítat všechny položky tak, jako kdyby byly ve funkční měně účtovány vždy:**
 - **Peněžní položky – uzávěrkový kurz**
 - **Nepeněžní položky v historických cenách – kurz k datu transakce**
 - **Položky výsledovky aktuálním kurzem k datu transakce.**

Měna vykazování, odlišná od funkční měny

Převod na měnu vykazování

TYP POLOŽKY	AKTIVA, ZÁVAZKY,	VLASTNÍ KAPITÁL (bez nerozděleného zisku)	NÁKLADY A VÝNOSY
Použitý směnný kurz pro přepočet	Směnný kurz k datu účetní závěrky	Směnný kurz k datu transakce	Směnný kurz k datu transakce (pro zjednodušení průměrný kurz za období)
Uznání kurzového rozdílu	Samostatná položka vlastního kapitálu	x	Samostatná položka vlastního kapitálu

Příklad

funkční měna CZK, měna vykazování USD

ROZVAHA SPOLEČNOSTI V TISÍCÍCH CZK K 31.12.2005			
AKTIVA		ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL	
Peníze	400	Obchodní závazky	240
Pohledávky	160	Výnosy příštích období	80
Pozemek	800	Bankovní úvěr	3200
Budova	4000	Základní kapitál	320
- Oprávky k budově	-80	Kapitálové fondy	1280
		Nerozdělený zisk (2005)	160
CELKEM	5280	CELKEM	5280
VÝSLEDOVKA SPOLEČNOSTI V TISÍCÍCH CZK K 31.12.2005			
Tržby	1600		
Náklady včetně odpisů (80)	1360		
Čistý zisk	240		
Přiznané dividendy	- 80		
NEROZDĚLENÝ ZISK 2005	160		
VÝVOJ KURZŮ ČESKÉ KORUNY K DOLARU			
Datum	Poznámka	Kurz (CZK/USD)	
1.1.2005	Vydání kmenových akcií, nákup budovy a pozemku	28	
30.11.2005	Přiznání a výplata dividend, přijetí částky výnosů příštích období	26	
31.12.2005	Datum rozvahy	29	
	Průměr roku 2005	27	

[Zveřejnění]

- **Výše kursových rozdílů zahrnutých ve výsledovce.**
- **Čisté kursové rozdíly klasifikované jako součást vlastního kapitálu, porovnání jejich počátečního a konečného stavu.**
- **Skutečnost a důvod, proč je měna vykazování odlišná od prováděcí měny.**
- **Skutečnost, že byla změněna prováděcí měna a důvod této změny.**